

Monumentnummer*: 516393

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82950/44

*Woonplaats** Kring van Dorth
*Gemeente** Lochem
*Provincie** Gelderland

Locatiennaam Kring van Dorth
Locatieomschrijving

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kring van Dorth	A			110
Kring van Dorth	A			93
Kring van Dorth	A			447
Kring van Dorth	A			73
Kring van Dorth	A			713
Kring van Dorth	A			440
Kring van Dorth	A			50
Kring van Dorth	A			940
Kring van Dorth	A			715
Kring van Dorth	A			117
Kring van Dorth	A			439
Kring van Dorth	A			113
Kring van Dorth	A			112
Kring van Dorth	A			116
Kring van Dorth	A			125
Kring van Dorth	A			129
Kring van Dorth	A			126
Kring van Dorth	A			78

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kring van Dorth	A			528
Kring van Dorth	A			12
Kring van Dorth	A			123
Kring van Dorth	A			130
Kring van Dorth	A			35
Kring van Dorth	A			609
Kring van Dorth	A			96
Kring van Dorth	A			815
Kring van Dorth	A			68
Kring van Dorth	A			34
Kring van Dorth	A			716
Kring van Dorth	A			406
Kring van Dorth	A			32
Kring van Dorth	A			75
Kring van Dorth	A			148
Kring van Dorth	A			83
Kring van Dorth	A			817
Kring van Dorth	A			151
Kring van Dorth	A			80
Kring van Dorth	A			46
Kring van Dorth	A			54
Kring van Dorth	A			71
Kring van Dorth	A			61
Kring van Dorth	A			85
Kring van Dorth	A			124
Kring van Dorth	A			81
Kring van Dorth	A			714
Kring van Dorth	A			58
Kring van Dorth	A			69
Kring van Dorth	A			8
Kring van Dorth	A			55
Kring van Dorth	A			101
Kring van Dorth	A			57
Kring van Dorth	A			809

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kring van Dorth	A			446
Kring van Dorth	A			36
Kring van Dorth	A			62
Kring van Dorth	A			935
Kring van Dorth	A			102
Kring van Dorth	A			128
Kring van Dorth	A			22
Kring van Dorth	A			56
Kring van Dorth	A			77
Kring van Dorth	A			104
Kring van Dorth	A			405
Kring van Dorth	A			139
Kring van Dorth	A			448
Kring van Dorth	A			134
Kring van Dorth	A			42
Kring van Dorth	A			132
Kring van Dorth	A			142
Kring van Dorth	A			47
Kring van Dorth	A			72
Kring van Dorth	A			64
Kring van Dorth	A			103
Kring van Dorth	A			816
Kring van Dorth	A			444
Kring van Dorth	A			141
Kring van Dorth	A			53
Kring van Dorth	A			131
Kring van Dorth	A			445
Kring van Dorth	A			41
Kring van Dorth	A			150
Kring van Dorth	A			111
Kring van Dorth	A			114
Kring van Dorth	A			443
Kring van Dorth	A			39
Kring van Dorth	A			63

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kring van Dorth	A			11
Kring van Dorth	A			70
Kring van Dorth	A			136
Kring van Dorth	A			82
Kring van Dorth	A			105
Kring van Dorth	A			442
Kring van Dorth	A			20
Kring van Dorth	A			95
Kring van Dorth	A			84
Kring van Dorth	A			941
Kring van Dorth	A			550
Kring van Dorth	A			40
Kring van Dorth	A			119
Kring van Dorth	A			146
Kring van Dorth	A			527
Kring van Dorth	A			9
Kring van Dorth	A			16
Kring van Dorth	A			94
Kring van Dorth	A			884
Kring van Dorth	A			52
Kring van Dorth	A			133
Kring van Dorth	A			137
Kring van Dorth	A			65
Kring van Dorth	A			934
Kring van Dorth	A			19
Kring van Dorth	A			100
Kring van Dorth	A			10
Kring van Dorth	A			115
Kring van Dorth	A			67
Kring van Dorth	A			79
Kring van Dorth	A			66
Kring van Dorth	A			145
Kring van Dorth	A			48
Kring van Dorth	A			143

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kring van Dorth	A			45
Kring van Dorth	A			127
Kring van Dorth	A			106
Kring van Dorth	A			149
Kring van Dorth	A			135
Kring van Dorth	A			49
Kring van Dorth	A			147
Kring van Dorth	A			438
Kring van Dorth	A			529
Kring van Dorth	A			140
Kring van Dorth	A			441
Kring van Dorth	A			74
Kring van Dorth	A			51
Kring van Dorth	A			144
Kring van Dorth	A			17
Kring van Dorth	A			14
Kring van Dorth	A			549
Kring van Dorth	A			18
Kring van Dorth	A			60
Kring van Dorth	A			13
Kring van Dorth	A			59
Kring van Dorth	A			21
Kring van Dorth	A			709
Kring van Dorth	A			712
Kring van Dorth	A			76
Kring van Dorth	A			15

*Omschrijving***

Omschrijving

In zijn huidige verschijningsvorm kan de TUIN- EN PARKAANLEG van de historische buitenplaats DORTH gekarakteriseerd worden als een mengeling van elementen van de (vroeg-)landschappelijke stijl en uit voorgaande perioden bewaard gebleven classicistische elementen. De aanleg van tuin en park is in hoofdlijnen gaaf bewaard gebleven. De voor de aanleg verantwoordelijke tuin- en landschapsarchitecten zijn niet bekend. Ook ontwerptekeningen zijn niet voorhanden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De elementen van de (vroeg-)landschappelijke stijl zijn het meest bepalend voor het huidige karakter van de buitenplaats. Kenmerkend is de afwisseling van beboste percelen en meer open, door boomsingels omgeven, weiden en bouwlanden. Direct ten noordoosten van het hoofdgebouw ligt een grote weide, grotendeels omringd door een gracht met daarbuiten boomsingels. Het water speelt een belangrijke rol in de aanleg van de buitenplaats. Verspreid over het geheel liggen kronkelende, op diverse plaatsen tot vijverpartijen verbrede, waterlopen. In de grootste vijvers liggen beboste eilandjes, zoals ook in de vijver op het zuidoostelijke deel van de buitenplaats. Nabij dit eiland ligt een opgehoogd "schiereilandje" waarop vroeger de zogenaamde Witte Koepel stond. Ook de gracht rondom het hoofdgebouw is met haar ronde vormen aangepast aan de landschappelijke stijl. Aan de noordzijde van de buitenplaats stromen de oude Dortherbeek en de Zaalbeek en aan de zuidzijde de Dortherbeek. Alleen delen van de Dortherbeek zijn echt in de aanleg van de buitenplaats opgenomen, namelijk de tot vijvers verbrede delen ten westen van het hoofdgebouw. Grote delen van de bospercelen op de buitenplaats hebben een drassig karakter en zijn doorsneden door vele, vaak evenwijdig ten opzichte van elkaar gelegen greppels. Op diverse plekken is het terrein kunstmatig opgehoogd.

Het padenstelsel is een mengeling van brede, zowel korte als lange, met eiken of beuken beplante lanen en van smalle, gebogen paden. De lanen zijn merendeels restanten uit perioden voorafgaand aan de landschappelijke aanleg van omstreeks 1800. Een van de meest markante lanen is de laan die vroeger dicht bij het kasteel begon en vandaar door het sterrebos in zuidoostelijke richting liep. Alleen het zuidoostelijke deel is bewaard gebleven, de rest is nog als zichtas herkenbaar. De langste laan begint bij het koetshuis en loopt vandaar in zuidoostelijke richting, maar buigt al snel naar het oosten. Dit langgerekte deel eindigt bij een opgeworpen heuvel, vanwaar af men een fraai uitzicht heeft over de aangrenzende landerijen.

Voor het hoofdgebouw is binnen de grachten op het voorplein een tuin aangelegd. Centraal bevindt zich een groot perk, met een in baksteen opgemetselde rand en twee trappen, en in het midden een zonnewijzer. Vanaf de toegangsbrug loopt een pad dat zich ter hoogte van het perk in tweeën splitst. De aftakkingen leiden elk naar één van de trappen van het voor het huis gelegen bordes. Aan weerszijden van het bordes bevinden zich keermuren ter opvang van het hoogteverschil tussen het voorplein en de lager gelegen terreindelen direct om het huis.

Waardering

TUIN- en PARKAANLEG van de historische buitenplaats Dorth in (vroeg-) landschappelijke stijl met classicistische elementen.

- van architectuurhistorische waarde als goed bewaard voorbeeld van een tuinaanleg met elementen van de (vroeg-) landschappelijke stijl, zoals gevarieerde waterpartijen met beboste eilandjes, en uit voorgaande perioden bewaard gebleven classicistische elementen zoals onder andere de lange met eiken en beuken beplante lanen.

- van stedenbouwkundige waarde door de beeldbepalende functie van de aanleg voor de omgeving. De aanleg heeft ensemblewaarde door de samenhang met de verschillende gebouwen binnen het landgoed.

- van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een historisch gegroeide tuinaanleg. De tuinaanleg vormt thans nog het oudste onderdeel van een buitenplaats met een zeer oude en rijke historie. Het landgoed Dorth is voor de ontwikkeling van de omgeving van eminente waarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument